

Številka: 0610-12/4-90

Z A P I S N I K

4. seje Komisije Skupščine Republike Slovenije za ustavna vprašanja, ki je bila 11. julija 1990 ob 9.00 uri v salonu v poslopiju Skupščine Republike Slovenije, Šubičeva 4, Ljubljana.

prisotni: predsednik Bučar dr. France, podpredsednika Miran Potrč in Pukl Vitodrag;

člani: Battelli Roberto, Bizjak Ivan, Gumilar Ludvik, Kolečnik Ciril, Lavtižar-Bebler Darja, Magajna Andrej, Ocvirk Mojmir, Peršak Tone, Ribičič dr. Ciril, Rode dr. Primož, Sekereš Vilijem, Starman Danijel, Šešerko dr. Leo, Toplak Ludvik, Zagožen dr. Franc, žagar Zvone;

Sejo je vodil predsednik komisije dr. France Bučar.

Odsotni: Bašin Danilo, Anderlič Tone, Juri Franco, Kovačič Boštjan, Pirnat dr. Rajko, Zabukovec Zdravko;

Ostali prisotni: Rovšek Jernej, Tomažič Anton, Kučan Stefka.

Predlagan in sprejet je bil naslednji

dnevni red:

1. odobritev zapisnikov 1., 2. in 3. seje komisije;
2. predlog Predsedstva Republike Slovenije, da se začne postopek za sprejem ustave Republike Slovenije (ESA 58);
3. predlog tridesetih delegatov vseh zborov Skupščine Republike Slovenije, članov poslanskega kluba ZSMS-Liberalne stranke za začetek postopka za spremembo ustave Republike Slovenije (ESA 58);

Po sprejetem dnevnem redu so člani komisije na predlog predsednika komisije soglašali s predlogom, da se po končani seji seznanijo s pobudo Matevža Krivica za ureditev položaja Slovenije z ustavnopravnim aktom. Člani so soglašali, da Matevž Krivic svojo pobudo predstavi članom komisije osebno.

***

Člani komisije so s sklici za seje zborov, s sklicem seje komisije in s pismom z dne 6.7.1990 prejeli naslednja gradiva:

1. Predlog Predsedstva Republike Slovenije, da se začne postopek za sprejem ustave Republike Slovenije, Poročevalec števil. 11/90;
2. predlog za začetek postopka za spremembo ustave Republike Slovenije;
3. osnutke zapisnikov 1., 2. in 3. seje ustavne komisije;
4. mnenje Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije k predlogu, da se začne postopek za sprejem ustave Republike Slovenije;
5. mnenje Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije k predlogu za začetek postopka za spremembo ustave Republike Slovenije;
6. predlog Kluba poslancev Slovenske demokratične zveze za obravnavo predloga sprememb in dopolnitev 8. in 9. člena ustave Republike Slovenije;

Na sami seji pa so člani komisije prejeli:

7. mnenje predsednika Zbora združenega dela k predlogu za začetek postopka za spremembo ustave Republike Slovenije;
8. pobudo Matevža Krivica za ureditev položaja Slovenije z ustavnopravnim aktom, ki jo je naslovil Izvršnemu svetu Skupščine Republike Slovenije.

***

Razprava na seji komisije je razvidna iz magnetogramskega zapisa 4. seje in so ga prejeli vsi člani komisije.

Ad 1

Osnutki zapisnikov 1., 2. in 3. seje ustavne komisije so bili sprejeti v predlaganem besedilu.

Ad 2

Komisija je obravnavala predlog, da se začne postopek za sprejem ustave Republike Slovenije, ki ga je sprejelo Predsedstvo Republike Slovenije na seji dne 25. junija 1990 in ga na podlagi 1. točke

amandmaja LXXXVIII predložilo v obravnavo zborom Skupščine Republike Slovenije.

V imenu predlagatelja je član Predsedstva Republike Slovenije Ciril Zlobec na seji obrazložil predlog, da se začne postopek za sprejem ustave Republike Slovenije. Poudaril je, da je bilo o predlogu doseženo soglasje političnih strank, ki jih je Predsedstvo Republike Slovenije povabilo k obravnavi ter da je predlog oblikovan tako, da omogoča nadaljnje ustvarjalno delo in različne rešitve pri oblikovanju osnutka amandmajev v okviru Skupščine Republike Slovenije.

Člani komisije so podprli predlog, da se začne postopek za sprejem nove ustave Republike Slovenije. Poudarili so, da je izdelava nove ustave prioriteta naloga skupščine, s čimer soglašajo vse politične stranke v skupščini. Tudi v deklaraciji o suverenosti države Republike Slovenije je bilo sprejeto stališče, da bo Skupščina Republike Slovenije izvedla predpisan postopek za sprejem nove ustave Republike Slovenije v roku enega leta.

Komisija je soglašala da je potrebno istočasno z izdelavo nove ustave pripravljati tudi izhodišča za pogovore o prihodnjem položaju države Slovenije na podlagi konfederacijske ureditve. Komisija bo to vprašanje uvrstila na dnevni red ene od prihodnjih sej.

Na seji je bila odprta razprava tudi o posameznih konkretnih formulacijah v besedilu predloga Predsedstva Republike Slovenije. Odprta so bila vprašanja: položaja avtohtonih narodnosti v republiki, skupščinskega sistema in v tem okviru državljske iniciative v zakonodajnem postopku, mednarodno pravne subjektivitete Republike Slovenije ter koncepta komunalnega sistema. Po razpravi so bili člani komisije soglasni, da pobude v tej fazi ni potrebno spreminjati oziroma dopolnjevati saj omogoča oblikovanje različnih rešitev pri izdelavi osnutka ustavnega besedila.

Predstavniki delegatov narodnosti v komisiji je ponovil predlog, ki ga je že podala skupina delegatov italijanske in madžarske narodnosti, in sicer, da naj obstoječa raven ustavne in zakonske zaščite predstavlja izhodišče za nadaljnjo obravnavo položaja in razvoja avtohtonih narodnosti v novi ustavni in zakonski ureditvi ter da mora strategija razvoja Republike Slovenije na območjih, kjer živita avtohtona obe narodnosti, upoštevati subjektiviteto in življenjske interese narodnosti. Večina članov komisije je takšen predlog podprla kot izhodišče za oblikovanje ustavnega besedila.

Na podlagi razprave je komisija sklenila predložiti zborom Skupščine Republike Slovenije poročilo k predlogu Predsedstva Republike Slovenije, da se začne postopek za sprejem ustave Republike Slovenije ter naslednje besedilo sklepa:

"1. Skupščina Republike Slovenije sprejema predlog Predsedstva Republike Slovenije, da se začne postopek za sprejem ustave Republike Slovenije.

2. Osnutek ustave Republike Slovenije pripravi Komisija za ustavna vprašanja.
3. Pri izdelavi osnutka ustave Republike Slovenije naj Komisija za ustavna vprašanja izhaja iz izhodišč, ki jih vsebuje predlog Predsedstva Republike Slovenije za začetek postopka za sprejem nove ustave Republike Slovenije. "

***

Dogovorjeno je bilo, da se bo o nadaljnjem delu pri oblikovanju ustavnega besedila na podlagi sprejetega predloga za začetek postopka, komisija opredelila na prihodnji seji.

Ad 3

Komisija je obravnavala predlog za začetek postopka za spremembo ustave Republike Slovenije, ki ga je na podlagi 1. točke amandmaja LXXXVIII k ustavi Republike Slovenije predlagalo trideset delegatov vseh treh zborov in ga je posredoval v njihovem imenu zborom v obravnavo poslanski klub ZSMS-Liberalne stranke.

Predstavniki predlagatelja je predstavil predlog, s katerim naj bi čimprej spremenili način odločanja v Skupščini Republike Slovenije tako, da bi zbori praviloma odločali na skupni seji ter tako racionalizirali način odločanja v republiški skupščini.

Člani komisije niso nasprotovali predlogu, da naj bi bila v prihodnje republiška skupščina konstituirana iz enega ali največ dveh zborov. Takšen predlog je vsebovan tudi v predlogu za začetek postopka za izdelavo nove ustave. Glede vprašanja, ali je potrebno začeti postopek za spremembo obstoječe ustave, pa so bila na seji izražena različna mnenja. Postavlja se namreč vprašanje, ali je glede na že začeti postopek priprave nove ustave smotno začeti nov ustavnorevidijski postopek, ki bo objektivno obremenil delo komisije in zborov skupščine, učinek pa ne bo temu ustrezen in le kratkotrajen, saj bo tudi takšna rešitev le provizorna do sprejema nove ustave, ki pa mora imeti prednost v postopku. Na seji je bilo omenjeno, da obstajajo tudi drugi načini za racionalizacijo dela v skupščini, predvsem z ustreznimi rešitvami v poslovniku skupščine.

Komisija je z večino glasov navzočih članov predlagala zborom, da ne podprejo predloga za začetek postopka za spremembo ustave Republike Slovenije, ki ga je predlagala ZSMS-Liberalna stranka. Glede na takšen predlog komisija predloga za začetek postopka ni obravnavala v podrobnostih.

Člani komisije so bili seznanjeni še z nekaterimi predlogi za spremembo ustave, ki jih niso dali pooblaščeni predlagatelji. Seznanjeni so bili tudi s pobudo, da naj bi začeli z ustreznim ustavno-revizijskim postopkom za izvedbo deklaracije o suverenosti. Opozorili so na nevarnost več vzporednih postopkov za spremembo obstoječe ustave, zato bi bilo nujno združiti in sočasno obravnavati vse morebitne predloge za spremembo ustave, ki bi bili smiselni le v primeru, če bi se končali v relativno kratkem času.

Komisija pa je z večino glasov navzočih članov sprejela predlog, da naj se skupaj obravnavajo vsi pooblaščeni predlogi na podlagi 1. točke amandmaja LXXXVIII k ustavi Republike Slovenije za spremembo ustave ter naj se na tej podlagi zbori Skupščine Republike Slovenije odločijo o začetku postopka sprememb ustave Republike Slovenije. Predlogi naj se posredujejo čimprej, da bi bil sklep za začetek postopka lahko sprejet že na sejah zborov v mesecu juliju 1990.

Seja je bila zaključena ob 12.00 uri.

***

Po končani seji so člani komisije poslušali informacijo, ki jo je podal Matevž Krivic o pobudi za ureditev položaja Slovenije z ustavnopravnim aktom.

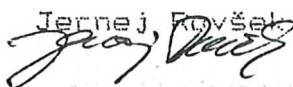
***

Dogovorjeno je bilo, da bodo poročevalci komisije na sejah zborov dne 18. in 19. julija 1990 naslednji:

- za sejo Družbenopolitičnega zbora dr. France Bučar
- za sejo Zbora občin Danijel Starman
- za sejo Zbora združenega dela Vilijem Sekereš

Sekretar

Jernej Kovšek

Predsednik

dr. France Bučar

